

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
Mevrouw F.M. Wiersma
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 18 september 2024

Betreft Jaarverslag 2023 Inlichtingen- en Opsporingsdienst (IOD) van de NVWA

ons kenmerk 175490.01U

Geachte mevrouw Wiersma,

De leden van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van 24 juni 2024 waarin uw voorganger de Staten-Generaal het jaarverslag 2023 van de Inlichtingen- en Opsporingsdienst (IOD) van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) ter kennisname heeft aangeboden.¹ De leden van de fracties van GroenLinks-PvdA en SP hebben naar aanleiding van dit jaarverslag een aantal vragen en opmerkingen die zij gezamenlijk hebben geformuleerd. De leden van de fractie van D66 sluiten zich aan bij deze vragen en opmerkingen voor zover deze betrekking hebben op de capaciteit en onderbezetting van de NVWA.² De leden van de fracties van de ChristenUnie en de PvdD sluiten zich aan bij (alle) vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA en SP.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA en SP

De leden van de fracties van GroenLinks-PvdA en SP informeren naar de leidende principes bij het bepalen van de inzet van de NVWA-OID. Zijn dit de budgettaire middelen of het effectief tegengaan van misstanden in onder meer de voedingsmiddelenindustrie en de veehouderij, zo vragen deze leden.

Verder vragen de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA en SP of de NVWA-IOD haar taak, te weten het 'strafrechtelijk onderzoek naar grootschalige criminaliteit die een gevaar vormt voor de voedselveiligheid, volksgezondheid, milieu, de gezondheid van planten en dieren en producten in Nederland',³ met de huidige middelen naar behoren kan uitvoeren.

---

¹ Kamerstukken I 2023/24, 33835, C.

² Vierde alinea van de vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA en SP.

³ Jaarverslag 2023 van de Inlichtingen- en Opsporingsdienst (IOD) van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), p. 4.

datum 18 september 2024

ons kenmerk

blad 2

De leden van de fracties van GroenLinks-PvdA en SP lezen in het jaarverslag dat de NVWA-IOD in 2023 achttien onderzoeken heeft aangeleverd bij het Functioneel Parket (FP).⁴ Zij vragen of er naast deze achttien onderzoeken in 2023 ook verzoeken zijn afgewezen of op de plank zijn blijven liggen. Als die vraag bevestigend wordt beantwoord dan horen zij graag om hoeveel zaken het gaat en wat er met deze zaken gebeurt.

In het jaarverslag staat vermeld dat sprake is van een onderbezetting bij de NVWA-IOD.⁵ De leden van de fracties van GroenLinks-PvdA en SP vragen u welke gevolgen dit heeft voor het strafrechtelijk onderzoek, welke inspanning er van het Rijk te verwachten is om deze onderbezetting op te lossen en op welke termijn in dit verband concrete voorstellen kunnen worden verwacht. In het verlengde hiervan informeren zij of het nieuwe kabinet bereid is om de middelen uit het vorige regeerakkoord alsnog toe te kennen. Ook is in het jaarverslag te lezen dat niet alle regeerakkoordmiddelen zijn toegekend en dat er sinds medio 2023 sprake is van een zeer terughoudend aannamebeleid bij de NVWA.⁶ De leden van voornoemde fracties vragen u waarom er bij de NVWA een terughoudend aannamebeleid is nu zowel bij de IOD als bij het Fraude Expertise Knooppunt (FEK) wordt gesproken over het achterblijven van de resultaten vanwege een tekort aan personeel.⁷ Zij horen graag wat het kabinet samen met de NVWA gaat doen om de personeelstekorten op te lossen.

Van genoemde achttien zaken die de NVWA-IOD in 2023 heeft aangeleverd bij het FP zijn er twee zaken die betrekking hebben op 'Diergezondheid en Dierenwelzijn', zo stellen de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA en SP vast.⁸ In de publieke opinie zijn problemen rond dierwaardige veehouderij zeer zichtbare zaken die tevens grote impact hebben op het draagvlak in de samenleving voor de veehouderij. Gelet hierop vragen de leden van genoemde fracties waarom in 2023 slechts twee van de achttien zaken betrekking hebben op diergezondheid en dierenwelzijn. Dit klemmt te meer wanneer daarbij wordt betrokken de slechte situatie bij zowel slachthuizen als het transport van dieren.

Acht van meergenoemde achttien zaken die de NVWA-IOD in 2023 heeft aangeleverd bij het FP hebben betrekking op 'Natuur & Milieu'.⁹ De leden van de fracties van GroenLinks-PvdA en SP vragen u in welke verhouding die acht afgeronde dossiers staan tot het werkelijke aantal in 2023 gepleegde milieumisdrijven. Van deze acht afgeronde dossiers vallen twee dossiers binnen het domein

---

⁴ Jaarverslag 2023 van de Inlichtingen- en Opsporingsdienst (IOD) van de Nederlandse Voedsel- en Waren-autoriteit (NVWA), p. 5.

⁵ Jaarverslag 2023 van de Inlichtingen- en Opsporingsdienst (IOD) van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), p. 13.

⁶ Jaarverslag 2023 van de Inlichtingen- en Opsporingsdienst (IOD) van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), p. 5.

⁷ Jaarverslag 2023 van de Inlichtingen- en Opsporingsdienst (IOD) van de Nederlandse Voedsel- en Waren-autoriteit (NVWA), p. 6 (m.b.t. FEK) en 13 (m.b.t. IOD).

⁸ Jaarverslag 2023 van de Inlichtingen- en Opsporingsdienst (IOD) van de Nederlandse Voedsel- en Waren-autoriteit (NVWA), p. 5.

⁹ Jaarverslag 2023 van de Inlichtingen- en Opsporingsdienst (IOD) van de Nederlandse Voedsel- en Waren-autoriteit (NVWA), p. 5.

datum 18 september 2024

ons kenmerk

blad 3

gewasbeschermingsmiddelen.¹⁰ Genoemde leden vragen of u kunt aangeven welke feiten worden gezien als strafbaar als het gaat om het overtreden van de regels rond gewasbeschermingsmiddelen en hoe het mogelijk is dat er in 2023 maar twee strafbare feiten zijn afgerond rond gewasbeschermingsmiddelen. Zij informeren in dit verband ten slotte of bij het onderzoek naar strafbare feiten ook gekeken wordt naar de verkoop van in Nederland verboden bestrijdingsmiddelen en pesticiden, door nationale en internationale bedrijven aan Nederlanders, via internet.

In paragraaf 3.3 wordt volgens de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA en SP in het jaarverslag expliciet benoemd dat de NVWA sterk afhankelijk is van signalen van dierenwelzijnsorganisaties voor de signalering van misstanden in de dierhouderij-sector.¹¹ Tegelijkertijd leeft er bij sommige partijen in het parlement frustratie over het activisme van dierenwelzijnsorganisaties en worden deze onder druk gezet door hun (financiële) bestaansrecht te agenderen dan wel het demonstratierecht in te perken, aldus genoemde leden. Het zou in hun ogen daarom, om meerdere redenen waaronder de kwaliteit van het openbaar bestuur, beter zijn wanneer de overheid zelf zijn zaken zo op orde heeft dat het eigen toezicht voldoende zicht geeft op misstanden. Zij vragen of u kunt reflecteren op het gegeven dat de overheid in het dierenwelzijnsdomein blijkbaar sterk afhankelijk is van niet-gouvernementele organisaties (NGO's) voor het signaleren van misstanden. Ook vragen zij of het kabinet kan aangeven of en hoe zij het toezicht en de handhaving zo inrichten dat deze misstanden en de signalering daarvan tot het verleden gaan behoren en niet meer tot het werk van NGO's hoeven te horen en wat hiervoor nodig is.

In paragraaf 3.3 van het jaarverslag staat verder vermeld dat de onderzoeken naar misstanden op het gebied van dierenwelzijn onder meer hebben plaatsgevonden bij de illegale slacht van dieren.¹² De leden van de fracties van GroenLinks-PvdA en SP vragen of u kunt aangeven wanneer 24-uurs cameratoezicht in slachthuizen wordt geïnstalleerd en of u een inschatting kunt geven welke middelen hiervoor bij de NVWA extra nodig zouden zijn.

Op het gebied van milieucriminaliteit is onder meer een bestuurlijk signaal afgegeven naar aanleiding van een afgerond onderzoek over mestfraude, zo vermeldt het jaarverslag.¹³ De leden van de fracties van GroenLinks-PvdA en SP vragen of u kunt aangeven hoeveel zaken er bij de NVWA-IOD lopen die betrekking hebben op mestfraude nu de 'realtime monitoring' van start is gegaan. Ook vragen zij of u een inhoudelijke onderbouwing van deze resultaten kunt geven en waarom het er zoveel of zo weinig zijn.

---

¹⁰ Jaarverslag 2023 van de Inlichtingen- en Opsporingsdienst (IOD) van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), p. 11.

¹¹ Jaarverslag 2023 van de Inlichtingen- en Opsporingsdienst (IOD) van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), p. 12.

¹² Jaarverslag 2023 van de Inlichtingen- en Opsporingsdienst (IOD) van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), p. 12.

¹³ Jaarverslag 2023 van de Inlichtingen- en Opsporingsdienst (IOD) van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), p. 13.

datum 18 september 2024

ons kenmerk

blad 4

Ten slotte vragen de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA en SP of u deze vragen uiterlijk in de week vóór de behandeling van de begroting van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur in de Tweede Kamer kunt beantwoorden.

De leden van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

G.J. Oplaat

Voorzitter van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit